

Kommunledningskontoret

Remissvar - Betänkande från Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) - Ett ordnat mottagande - gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande

Beslut

Enköpings kommun beslutar att anta yttrandet över "Betänkande från Mottagandeutredningen SOU 2018:22 – Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande".

Beskrivning av ärendet

Enköpings kommun har tillsammans med ett urval av landets övriga kommuner fått möjlighet att yttra sig över Arbetsmarknadsdepartementets betänkande från mottagandeutredningen. Utredningens uppdrag var att föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända.

Betänkandet har sänts på remiss till socialnämnden och utbildningsnämnden.

På kommunstyrelsens vägnar

Helena Proos

Kommunstyrelsens ordförande

Beslutet tas med stöd av ~~6.2~~ i kommunstyrelsens delegationsordning

C.8.9

10 oktober 2018
O.M.
Christina Bengtson
Danigren

Kommunledningskontoret
Sofia Frisk
Telefon: 0171-62 70 74
E-post: sofia.frisk@enkoping.se

Arbetsmarknadsdepartementet

Betänkande SOU 2018:22 - Ett ordnat mottagande - gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande

Sammanfattning

Enköpings kommun instämmer i många av de förslag utredningen lämnar som berör kommuner. I några fall har kommunen invändningar och önskar kompletteringar.

Synpunkter från Enköpings kommun

Enköpings kommun stödjer utredningens slutsatser att en bättre ordning i mottagandet av asylsökande och nyanlända behövs, att mottagandet inte ska vara beroende av tillgången på lediga bostäder samt att en jämnare ansvarsfördelning ska införas.

Enköpings kommun stödjer förslaget att eget boende (EBO) ska minska och att EBO tas med i fördelningstalen. Kommunen delar en del av de erfarenheter som redovisas i slutbetänkandet, exempelvis trångboddhet samt ekonomisk och social utsatthet. Dessa svårigheter leder vidare till felaktiga förväntningar, missförstånd och spänningar mellan nyanlända och kommunens tjänstepersoner. Dessutom har nyanlända i eget boende inte lika god tillgång till systematisk information om det svenska samhället eller regelbundet stöd i praktiska frågor. Kommunens tjänstepersoner upplever att de har mycket svagare kontakter med nyanlända och att stöd till dem tar betydligt större resurser i anspråk. I vissa fall får kommunen kännedom om individer i eget boende först när de själva tar kontakt med kommunens tjänstepersoner.

Kommunen anser att det är viktigt att tydligt styra fördelningen av nyanlända invandrare mellan landets kommuner utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv. I detta avseende är det avgörande att så tidigt som möjligt kartlägga individens kompetenser och hitta den arbetsmarknad där aktuell kompetens efterfrågas.

Alla insatser som möjliggör att individer så snabbt som möjligt kommer i arbete eller studier och inte behöver uppbära försörjningsstöd, ser kommunen som viktiga.

Generellt anser Enköpings kommun att utredningens eget förslag med staten som huvudansvarig för mottagandet har bättre förutsättningar för effektivare, snabbare och mer rättssäkert asylmottagande. Att vissa asylsökande ska bo i ett mottagandecenter under hela sin asyltid kan också bidra till bättre mottagande, förutsatt att asyltiden avsevärt förkortas. Som utredningen föreslår kan kommuner organisera bland annat skola för asylsökande barn.

Helt avgörande för utredningens förslag är att Migrationsverkets handläggningstider hålls, annars finns en risk att asylsökande flyttar innan de får besked om uppehållstillstånd. Det är också viktigt att alla kommuner håller samma mottagande- och boendestandard med tydliga krav kring undervisning. Ojämliga förhållanden i kommunerna kan bidra till sekundärflytt och motverka tänkt spridning mellan kommuner.

Kommunen är tveksam till att kvotflyktingar inte kan tas emot i ankomstcenter. Logistikproblem som kommuner kan uppleva med denna grupp flyktingar kan lätt avhjälpas genom den centrala kapacitet som skulle kunna finnas i dessa center. En placering av dessa center i närheten av flygplatser kan ge positiva effekter.

När det gäller fokus på återvändande för personer som bedöms ha svaga chanser att stanna i Sverige anser kommunen att återvändandeperspektivet måste hållas i fokus nästan kontinuerligt. Tidigare erfarenheter har visat att återvändande upplevs som ett oönskat alternativ som lätt förträngs eller upplevs som ett hot. Alla diskussioner om återvändande måste därför syfta till att motivera till ett återvändande.

Under punkt 13.6.2 i Mottaganderapporten står det att asylsökande ska erbjudas undervisning i svenska. Att anordna undervisning i svenska för asylsökande är en stor utmaning för en mindre kommun som Enköpings kommun, särskilt när det handlar om rekrytering av personal. Ett förtydligande krävs av vilka som ska sköta undervisningen.

Om ett alltför stort ansvar läggs på kommunen för boende och tidiga insatser riskerar det att utrymmet för egna tolkningar och utformningar blir för stort. På grund av att kommuner varierar kraftigt både storleksmässigt och resursmässigt kan det vara svårt för mindre resursstarka kommuner att upprätta boenden för asylsökande under väntetiden som motsvarar boenden som mer resursstarka kommuner har möjlighet att upprätta. De ekonomiska riskerna med att ordna boende bör inte ensidigt flyttas till kommuner, som snarare bör hjälpa staten att ordna boende än stå för de ekonomiska risker som boende medför. Samma sak gäller för tidiga insatser. Om asylsökande istället stannar en längre period på centret och de tidiga insatserna startade där skulle det skapa en mer likvärdig tillvaro för dem. Att skicka asylsökande mellan center, kommun och eget boende kan upplevas som att de behöver gå igenom många uppbrott under asylprocessen,

vilket kan försvåra integrationsarbetet. För ett mer enhetligt mottagande kan det vara bättre om centret tar ett större ansvar i tidigt skede.

Under kapitel 10 i utredningen beskrivs hur systemet med statliga ersättningar till kommuner kan förenklas. Enköpings kommun vill betona att detta är en viktig åtgärd för att exempelvis undvika att ersättningsglapp uppstår innan nyanlända fått egen försörjning.

[Klicka här för att ange text.](#)